

Verslag Bestuurlijk Overleg Pijler Economie & Werk d.d. 29 september 2016 te Gouda

Aanwezig:

Bestuurlijk: Willemien Vreugdenhil (voorzitter, Ede), Ed de Leest (Alphen aan de Rijn), Ferrie Förster (Delft), Joyce Langenacker (Haarlem), Ap Reinders (Haarlemmermeer), John M. van den Heuvel (Lelystad), Erik de Ridder (Tilburg), René de Heer (Zwolle)

Ambtelijk en overig: Tjeerd Leistra (secretaris, Ede), Nico van Buren (Platform31), Joost van Hoorn (Platform31), Marianne Schrijver (VNG), Dennis Cromptvoets (Sittard Geleen), Wim Oosterveld (DSA), Joop Wikkerink (Hengelo), Cecile de la Rambelje (Haarlemmermeer), Geert Janssen (Zwolle), Ellen Breider (Zwolle)

Willemijn Verloop (Social Enterprise NL), Mark Hillen (Social Enterprise NL), Toke Tom (directeur maatschappelijke ontwikkeling gemeente Utrecht)

Verslag: Buro Service Overasselt

---

1. Opening, mededelingen

Willemien Vreugdenhil opent de vergadering om 14.05 uur en stelt de gasten voor.

Een papieren versie van de Strategische Agenda van de Pijler Economie en Werk wordt rondgedeeld.

2. Verslag Pijler Economie & Werk van 26 mei 2016.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

René de Heer koppelt kort terug uit de themagroep Europa.

Zie hiervoor het verslag van de themagroep.

AFSPRAAK: De volgende vergadering wordt uitgebreider stilgestaan bij het thema Europa.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Inleiding Sociaal Ondernemerschap door Willemijn Verloop en Marc Hillen.

De presentatie is te vinden op:

http://www.g32.nl/DATABANK/Documenten/Pijler_Economie_Werk/Presentaties

Social Enterprise NL is het landelijk netwerk voor sociaal ondernemen en is aanjager van het veld in Nederland. Er zitten 350 ondernemingen in het netwerk waarmee activiteiten ondernomen worden om hen te ondersteunen en van elkaar te laten leren. Een sociale onderneming is een onderneming die primair een maatschappelijke missie heeft. Ze zijn actief in de circulaire economie, het vergroten van de mogelijkheden voor arbeidsparticipatie, het verbeteren van gezondheid, welzijn, sociale cohesie en de voedselketen, en internationale samenwerking. De sector was in de afgelopen vijf jaar goed voor ca 75.000 nieuwe banen, terwijl het totaal aantal banen in Nederland in die periode verminderde met ongeveer hetzelfde getal. Uit een internationale vergelijking blijkt dat het

voor sociale ondernemers makkelijker is geworden om aan ondernemerskapitaal te komen, maar dat het relatief moeilijk is om zaken te doen met de overheid. Dat terwijl sociale ondernemingen op een efficiënte manier maatschappelijke impact kunnen genereren.

5. Sociaal Ondernemerschap en de gemeente door Toke Tom

De presentatie is te vinden op:

http://www.g32.nl/DATABANK/Documenten/Pijler_Economie_Werk/Presentaties

De gemeente Utrecht loopt voorop in het stimuleren van sociaal ondernemerschap. Toke Tom schetste hoe Utrecht zich richt op het brede spectrum van sociaal ondernemen; aan de éne kant organisaties die vooral gedreven worden door maatschappelijke impact, aan de andere kant bedrijven die financieel worden gedreven. Doel is dat beide kanten meer naar het midden verschuiven en sociaal ondernemen het nieuwe normaal is. De gemeente richt zich op het maken van verbindingen tussen sociale ondernemers met andere partijen in de stad, o.a. door *challenges*. Inmiddels vindt een aantal accountmanagers het leuk sociale ondernemers te helpen in het voor hen ingewikkelde gemeentelijke doolhof van regelingen (zorg, participatie, economie, duurzaamheid). Utrecht heeft hiervoor een intern opleidingstraject ontwikkeld. Utrecht is trekker van een City-deal Sociaal Ondernemerschap en heeft inmiddels twee Social Impact Bonds gesloten. Er is een uitvraag gedaan bij de (sociaal) ondernemers in de stad naar een plan om mensen aan het werk te krijgen of om een leerplek. Hierop kwamen 30 tot 40 reacties. Tegelijkertijd ontstond het initiatief om een social enterprice-day te organiseren waar over sociaal ondernemerschap verteld werd en waarvoor verschillende partijen uitgenodigd werden. Ondernemers werken samen in de Social Impact Factory. Binnenkort komt er in het centrum van Utrecht een pand beschikbaar voor sociale ondernemers.

6. Sociaal Ondernemerschap en de G32 door Tjeerd Leistra

In juni is in Ede een werkconferentie gehouden om te bespreken hoe de G32 sociaal ondernemerschap zou kunnen bevorderen. Sociaal ondernemerschap biedt mogelijkheden om stedelijke problemen aan te pakken en participatie te bevorderen. Steden hebben hierin een verantwoordelijkheid omdat de populatie met een afstand tot de arbeidsmarkt relatief groot is, maar er ook veel kansen zijn; in de steden zit veel kennis en creativiteit. Een aantal aanbevelingen:

Richt je op sociaal ondernemen in brede zin, zoals Utrecht

- Verzorg kennisuitwisseling op onderwerpen als Social Return 2.0, sociaal ondernemerschap als motor voor economische en ruimtelijke vernieuwing en Social Firms
- Laat een handreiking sociaal ondernemen voor gemeenten opstellen
- Werk samen met partners als G4, VNG, Cedris, werkgeversorganisaties
- Werk in de lobby samen met Utrecht in het City-deal-traject

VRAGEN/DISCUSSIE NAAR AANLEIDING VAN DE PRESENTATIES

Erik de Ridder zegt dat social enterprices niet voor meer dan de helft afhankelijk mogen zijn van subsidies. Hij vraagt hoe dit gecontroleerd wordt en hoe gecontroleerd wordt dat bedrijven die zich voordoen als een social enterprice dit ook inderdaad zijn.

Mark Hillen antwoordt dat dit één van de redenen is dat er aan een code gewerkt wordt. Ongeveer de helft van de bedrijven die zich aanmelden worden

afgewezen. Transparantie is een duidelijke eis. **Willemijn Verloop** vult aan dat er nog niet zo veel voordelen verbonden zijn aan het zijn van een sociaal ondernemer. Bedrijven die geen sociaal ondernemer zijn zullen zich dan ook niet snel voordoen als een. Aan de subsidiekant wordt heel kritisch gekeken in hoeverre bedrijven echt onafhankelijk zijn.

Ap Reinders vraagt of de VNG ook iets met het onderwerp sociaal ondernemerschap doet. **Marianne Schrijver** antwoordt dat er vorig jaar een conferentie georganiseerd is. VNG en G32 kunnen op dit gebied goed samen verder.

Willemien Vreugdenhil vraagt naar de rolname van de overheid met betrekking tot de financiering en hoe krijgt het plek en landt het in de gemeente.

René de Heer begrijpt dat er aan een code gewerkt wordt. Kan dit als een keurmerk gezien worden en kan de overheid er in de aanbesteding iets mee doen. **Mark Hillen** antwoordt dat een code anders is als een keurmerk. Het gaat veelal over andersoortige verbindingen voor wijk- en buurtbedrijven. Hij weet niet of het in een aanbesteding gebruikt kan worden.

Joyce Langenacker hoort dat Utrecht het op een andere manier doet. Bij sociaal inkopen is er een lijst van bedrijven in de gemeente die partners zijn waarmee de verbinding gezocht wordt. Of bij social return wordt de verbinding gelegd naar andere partijen waarmee samenwerking voorgesteld wordt.

Toke Tom antwoordt dat Utrecht geen code maakt. In de inkoop kun je voorwaarden stellen dat je een sociaal ondernemer voorrang geeft. Je moet wel weten wat een sociaal ondernemer is. Wat social return betreft, staat in het inkoopbeleid dat 5% aan social return besteed moet worden. Dit kan op meerdere manieren, behalve arbeidsplaatsen kan het besteed worden aan sociale doelen of via het werken met sociale ondernemers van een door de gemeente Utrecht goedgekeurde lijst. Grote partijen in de stad geïnteresseerd krijgen is belangrijk. De SIB met Colour Kitchen zou niet gelukt zijn, als anderen zich daar ook niet hard voor gemaakt hadden.

Je kunt je rol als overheid nemen door een Platform in de stad te creëren waar bedrijven elkaar snel vinden en waar een vertrouwen is gecreëerd.

Willemijn Verloop antwoordt dat gemeenten een rol kunnen nemen in de financiering, maar het is vaak een lange weg. Door als businesspartner met de sociale ondernemers aan het werk te gaan en van elkaar te leren, is de weg waarop je de snelste beweging krijgt. Dat begint bij een loket waar de sociale ondernemers terecht kunnen. Sociale ondernemers hebben veel moeite om met de gemeente in gesprek te komen.

Toke Tom zegt dat je ergens moet beginnen. In Utrecht is er ook intern een opleidingstraject geweest voor ambtenaren. Het is een kunst om elkaars taal te spreken.

Mark Hillen is blij dat het punt op de agenda van de G32 staat. Hij laat enkele folders ter informatie achter.

7. ZZZP-onderzoek

Joost van Hoorn licht toe dat opdrachtgever van het onderzoek de Economische Pijler is, maar ook de Sociale Pijler doet via de themawerkgroep Sterke Keten mee. Aanleiding van het onderzoek is dat er de afgelopen jaren een enorme groei te zien was in het aantal ZZZP-ers. De ZZZP-ers zijn een heel diverse groep. De afgelopen periode is er meer onderzoek en discussie geweest maar in

deze onderzoeken is niet gekeken naar lokale en regionale schaal. Doel van het onderzoek was meer inzicht te ontwikkelen in de positie van ZZP-ers in G32-steden, welke verschillende beleidsaanpakken worden er al gehanteerd en wat kan er gedaan worden. Cijfers voor het onderzoek zijn van het CBS en er zijn experts geïnterviewd. In het onderzoek zijn meegenomen ZZP-ers met als hoofdkomen het ZZP-schap. De presentatie is te vinden op [http://www.g32.nl/DATABANK/Documenten/Pijler Economie Werk/Presentaties](http://www.g32.nl/DATABANK/Documenten/Pijler_Economie_Werk/Presentaties)
De eindrapportage komt eind oktober en wordt toegezonden.

Cecile de la Rambelje geeft aan dat het ZZP-onderzoek zal worden besproken in de volgende themagroep Ondernemerschap.

8. Terugmelding uit de themagroepen

Willemien Vreugdenhil meldt dat er voor de zomer een eerste bijeenkomst is geweest met de voorzitters van de themagroepen.

- Smart Cities door Eric de Ridder

De digitale stedenagenda, die in goede samenwerking van G32, G4, EZ en BZK opgezet is, krijgt geen financiële steun meer van BZK en EZ. Inhoudelijk vindt men het belangrijk maar het heeft zich niet vertaald in een commitment op het gebied van financiën. DSA is niet te handhaven met alleen bijdragen van steden. Ook valt een belangrijke verbindende schakel weg vanuit het Rijk. De inhoud kan via een andere lijn gestalte gegeven worden, als een thema van de Pijler. Er worden veel goede dingen gedaan. Bekeken wordt hoe er nu continuïteit aan gegeven kan worden. Op 12 oktober is er een sessie belegd waarvoor iedereen die een bijdrage kan leveren, uitgenodigd wordt.

Voor een terugmelding van:

- Sterke Keten van leren, werken en ondernemen door John M. van den Heuvel
  - Vitale Binnensteden door Tjeerd Leistra
  - Stedelijke Regio's door Ap Reinders
- zie de verslagen van de afzonderlijke sessies.

9. Werkplan Platform31 door Nico van Buren

Vanwege tijdgebrek wordt afgesproken dat het Werkplan in de vergadering van 1 december terugkomt. Heel kort wordt een aantal sheets getoond en toegelicht.

10. Rondvraag en sluiting om 15.30 uur

Op 24 oktober is er een stakeholdersbijeenkomst 'Laat steden weer bruisen', georganiseerd door VNO-NCW-MKB-NL. Informatie hierover wordt toegezonden.